

På tur i Midt-Telemark

Informasjon om natur, kultur og friluftsliv

Kart i Google earth

- Bøelva-Gvarvelva, Breisås, Bryggefjell, Folkestadåsane, Gygrestolen, Høyslass-Bruskor, Lifjell og Skåråfjell.
- Sykkel og kajakk i Midt-Telemark
- Vinter: Gvarv Bø Lifjell-området på ski
- Alle turområda og all informasjon på eit einaste kart

Framdrift

April

Vi gjør oss ferdig i denne omgang med å legg inn informasjon i «*På tur i Midt-Telemark*» frå Bø Turlag og andre lag. Dei som er med så langt er: Bø Fiskelag, Bø løypelag, Bø O-lag, Bø Museum, Bø Turlag, Fylkesmannen i Telemark, Gvarv Turlag, Klatregruppa i Bø, Lifjell Løypelag, Midt-Telemark kajakklubb, (Notodden Turlag), Sykkelgruppa i Skarphedin og Øvre Bø brulag.

April – Oktober Marknadsføring av *På tur i Midt-Telemark*. Feltarbeid med fotografering og GPS registrering av unøyaktige punkt.

Oktober – vinter 2013 Vi vil fortsette å legge inn informasjon i systemet

Innhald

- 1. På tur i Midt-Telemark
- 2. Kart på Google Earth
- 3. Rettleiing til bruk av karta våre i *Google Earth*
- 4. Meir effektiv bruk av Google Earth
- 5. Nyttige verktøy i *Google Earth*
- 6. Eksempel på eit informasjonsvindu i *Google Earth*

Utsikt frå Høyslass mot Forberg, Liheia og Lifjell bak.

På tur i Midt-Telemark

Bø Turlag ønskjer å lage ein møteplass på Internett saman med andre lag og institusjonar innanfor natur, kultur og friluftsliv. Vi kallar møteplassen *På tur i Midt-Telemark*. Her kan vi vise fram aktiviteten til laga og få tilgang til meir informasjon på heimesidene deira. Eit stort og spanande tilbod som vi håper vil freiste folk til å ta seg ein tur ut i den flotte Telemarks-naturen.

Figuren under viser at ein Accessdatabase organiserer informasjon frå lag og organisasjonar som deltek i På tur i Midt-Telemark. Saman med kartdata lagar vi ei rekkje ulike kartpresentasjonar i kartsystemet til Høgskulen (ArcMap frå ESRI). Da kan vi vise fram informasjon som er samla i kartet frå mange ulike stadar på Internett. I første omgang satsar vi på Google Earth. Til høgre ser du informasjonsvindauget som blir aktivert frå kartet i Google Earth. I dette eksempelet viser vi informasjon om Store Trytetjønn på Folkestadåsane. Under bildet av tjønna er det inngang til heimesider med meir informasjon og til video på YouTube.

Kart på Google Earth

Dette er ein oversikt over alle karta som er produsert av *På tur i Midt-Telemark* berekna på *Google Earth*. 9 kart representerer dei 9 turområda til *Bø Turlag og Gvarv Turlag*. Eit kart representerer heile området (Gvarv – Bø – Lifjell) med all informasjon frå alle turområda. Sykkel, kajakkpadling og skiløyper finn du på eigne tamakart.

Vi ønskjer at lag og institusjonar som deltek i prosjektet viser ein eller fleire av desse Internett-referansane på sine eigne heimesider slik at informasjonen blir marknadsført breitt. Sjå oversikten under.

Er Google earth installert på din PC? Viss ikkje må programmet installerast. Last ned programmet og installer <u>Google earth</u>.

Pass på at versjonen av Google earth på din PC ikkje er flere år gammel.

Turområdet Breisås

http://aktiv.hit.no/bo/turlag/turomraader/Opplev_Bo/Breisas.kmz

Turområdet Bryggefjell http://aktiv.hit.no/bo/turlag/turomraader/Opplev_Bo/Bryggefjell.kmz

Turområdet Bøelva http://aktiv.hit.no/bo/turlag/turomraader/Opplev_Bo/Boelva.kmz

Turområdet Gygrestolen http://aktiv.hit.no/bo/turlag/turomraader/Opplev_Bo/Gygrestolen.kmz

Turområdet Folkestadåsane http://aktiv.hit.no/bo/turlag/turomraader/Opplev_Bo/Folkestadaasane.kmz

Turområdet Høyslass – Bruskor http://aktiv.hit.no/bo/turlag/turomraader/Opplev_Bo/Hoyslass.kmz

Turområdet Lifjell http://aktiv.hit.no/bo/turlag/turomraader/Opplev_Bo/Lifjell.kmz

Turområdet Årmotdalen (Bukkelifjell - Røytebufjell) http://aktiv.hit.no/bo/turlag/turomraader/Opplev_Bo/Armotdalen.kmz

Turområdet Skåråfjell (med Maskat) http://aktiv.hit.no/bo/turlag/turomraader/Opplev_Bo/Skarafjell.kmz

Skiløyper og Lysløype http://aktiv.hit.no/bo/turlag/turomraader/Opplev_Bo/Skiloyper.kmz

Sykkel og Kajakk i Midt-Telemark (svært lite informasjon) http://aktiv.hit.no/bo/turlag/turomraader/Opplev_Bo/Sykkel_kajakk.kmz

Kart for heile området frå Akkerhaugen/Gvarv til Bø og Lifjell (alle turområda) http://aktiv.hit.no/bo/turlag/turomraader/Opplev_Bo/Bo.kmz

Dette dokumentet som du nå leser finn du her: http://aktiv.hit.no/bo/turlag/turomraader/Opplev_Bo/Veiledning.pdf

Dette bildet blir nytta på karta i Google der vi manglar eit aktuelt foto.

Rettleiing til bruk av karta våre i Google earth

Når du for eksempel har klikka på kartet (linken) til *Folkestadåsane*, zoomar *Google Earth* automatisk inn til *Folkestadåsane* turområde. I ramma til venstre under overskrifta *Steder*, dukkar teiknforklaringa til Folkestadåsane opp i skjermbildet til *Google Earth*. (Sjå figur til høgre).

Legg merke til at du kan klikke på alle kartobjekta på kartet for å sjå informasjon om dei.

Når du vil sjå på dei ulike kartlaga til kartet, klikkar du på + merket til venstre for namnet til kartet. I eksempelet i figuren til høgre nyttar vi *Folkestadåsane*. Alle dei 8 turområda i tillegg til kulturminnefeltet *Håsåsudhåtten* blir vist med 4 kartlag: 1) Parkeringsplass, 2) Opplevingar knytt til punkt på kartet 3) Merka og umerka tursti og lysløype. 4) *Bø O-lag* har eige kartlag. Ved å klikke på dei små grøne hakane, kan du slå kartlaga av og på.

Kartet som viser heile området med alle turområda, har mange fleire kartlag. Kartlaget *Opplevingar* er splitta opp i dei enkelte lag/institusjonar som deltek i *På tur i Midt-Telemark*. I eksempelet til høgre ser du førebels tre kartlag: *Bø Fiskelag*, *Bø Turlag* og *Bø O-lag*. Turstiane er delt i to lag: *Merka sti* og *Sti*. I tillegg kjem *Lysløype, sykkeltrase og padlerute*.

Kartlaga kan du slå av og på. Dette er lurt sidan det er alt for mykje informasjon for samla visning på skjermen. Nå er det er enkelt å finne ut kva slags informasjon dei enkelte laga bidreg med.

Google Earth, nemleg det øvste kartet « $B\phi$

Steder
Mine steder
Midlertidige steder
Folkestadåsane
Steder
Mine steder
Midlertidige steder
Midlertidige steder
Folkestadåsane

Slett

Når du avsluttar Google 📚 Google Earth earth (lukker vindauget), bør du <u>ikkje lagre</u> slik Du har ulagrede elementer i mappen Midlertidige steder. Ønsker du å lagre disse i mappen dette skjermbildet Mine steder? foreslår – men trykk Forkast Lagre Avbryt alltid på *Forkast*. 📚 Google Earth Steder Vi tenkjer oss at du 🖻 🗹 🚫 Mine steder Fil Rediger Vis Verktøy Legg til gløymte å trykke på 🗄 🗹 🥎 Bø kommune Ctrl+X Klipp ut knappen Forkast i 😑 🗹 🔄 Midlertidige steder Ctrl+C Kopier figuren over. Under Fly 🗄 🗹 🥯 Bø kommune Kopiér som spor Steder finn du derfor det Ctrl+Alt+C Konier hilde gamle kartet som du Kopier Vis posisjon Ctrl+Shift+C FI Ctrl+V Lim inn lagra sist du gjekk ut av

kommune». Men du kan enkelt slette overflødige kart ved å klikke ein gong på det uønska kartet (i eksempelet: *Bø kommune*) og velje *Slett* i *Rediger*-menyen, som er vist heilt øvst til venstre i *Google Earth* skjermbildet. (Sjå figur over til høgre)

Del

Meir effektiv bruk av Google Earth

Vi ønskjer å overdrive opplevinga av høgdeforholda i karta og få mest mogleg detaljar ut av bakgrunnsbildet i *Google Earth*. Dette gjer du ved å gå inn på menyval: *Verktøy* | *Alternativer* og sett *Terrengkvalitet* til max verdi og *Elevasjonsoverdrivelse* til 2 eller 1.5 slik figuren under viser.

D-visning Buffer Turer	Navigering	Generelt		
Teksturfarger	An	isotropisk filtrering	Etiketter/ikonstørrelse	Grafikkmodus
 Tusener av farger (16-biters) Millioner av farger (32-biters) Komprimer 		) Av) Middels) Høy	Liten Middels Stor	 OpenGL DirectX Bruk sikkermodus
Vis bgr/lgr	Má	leenheter	Skrifter	Kantutjevning
 Desimalgrader Grader, minutter, sekunder Grader, desimalminutter UTM (Universal Transverse Merce 	ator)	Systemstandard Fot, engelske mil Meter, kilometer	Velg 3D-skrift	 Av Middels Høy
Terrengkvalitet Lavere (raskere) Vis terreng			Elevasjonsoverdrive	Høyere (saktere) else: 1.5 (0.5 - 3)
Oversiktskart				
Kartstørrelse: Liten 🕬				Stor
Zoomforhold: uendelig 1:1				1:uendelig

Nyttige verktøy i Google Earth

Når du flyttar musa heilt til høgre i skjermbildet til *Google Earth*, finn du verktøyet som er avbilda til høgre. Dette kan du nytte for å flytte deg rundt i landskapet.

Men det er mykje meir elegant å nytte musa. Kartet Gygrestolen er eksempel:

- Du peiker på ein plass i bildet som skal bli rotasjonspunkt. Da held du «Shifttasten» på tastaturet nede. Slepp han ikkje! Når du så trykkjer ned venstre tast på musa, ser du rotasjonspunktet som ein lys sirkel (Sjå brun pil).
- 2. Hald fram med å halde Shift-tasten og venstre musetast nede heile tida!
- 3. Når du flyttar musa <u>vertikalt nedover</u> skjermen, løftar landskapet seg. Sjå bildet heilt til høgre. Flyttar du musa <u>vertikalt oppover</u>, ser du etter kvart beint ned.

- 4. Flyttar du musa <u>horisontalt</u>, «flyr» du rundt rotasjonspunktet. Sjå bildet over. Her ser du Gygrestolen frå motsett side som bildet oppe til høgre.
- 5. <u>Trillar du på hjulet</u> på musa, zoomar du ut eller inn. Da må du sleppe *Shift-tasten* først. Til høgre har du zooma ut.
- 6. Ver ikkje redd for å eksperimentere. Du kan heile tida koma tilbake til start viss du dobbeltklikkar på Gygrestolen i teikneforklaringa til venstre i skjermbildet til Google.

Eksempel på eit informasjonsvindu på Google Earth

Du har klikka på kartet i Google innenfor markeringen av O-kartet Myrvoll og får tilgang til informasjon frå Bø O-lag.

